

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/36773 GK 52

Sayı :Z-19809844-610- 4507539
Konu :7/36773 Esas Sayılı Soru Önergesi

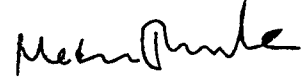
16.01.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 28/11/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1748470 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın M. Satuk Buğra KAVUNCU'ya ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/36773 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın M. Satuk Buğra KAVUNCU, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Gelir politikalarımız, kalkınma planları ve orta vadeli programlar başta olmak üzere ulusal politika belgelerinde öngörülen tedbir ve politikalar ile uyumlu olarak yürütülmekte, bu kapsamda vergi sistemimiz gelir dağılımını iyileştiren ve yatırım ortamını güçlendiren bir araç olarak kullanılmakta, mali disiplin ve sosyal adalet ilkeleri ekseninde yatırım, üretim, ihracat ve rekabet ortamı güçlü bir şekilde desteklenmeye devam edilmektedir.

Ayrıca vergide adaleti güçlendirecek uygulamalara öncelik verilmekte, bütçe gelirlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması ile vergi harcamalarının etkinliğinin artırılması amacıyla istisna ve muafiyetlerin azaltılmasına dönük çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda vergi adaletinin artırılması, sabit gelirli vatandaşlarımızın vergi yükünün azaltılması ve küçük ölçekli işletmeleri teşvik etmek amacıyla asgari ücretin vergi dışı bırakılması, kazancı basit usulde tespit edilen mükelleflerimize ve genç girişimcilere gelir vergisi istisnası getirilmesi, esnaf muafiyetinin kapsamının genişletilmesi, temel gıda ve ihtiyaç maddelerinde, meskenlerde kullanılan elektrikte indirimli katma değer vergisi uygulanması gibi çok önemli düzenlemeler hayata geçirilmiştir.

Diğer taraftan, muhtelif tarihlerde yürürlüğe giren yapılandırma kanunlarıyla, mali yükümlülüklerin yerine getirilmesinde ödeme kolaylığı sağlanması, ihtilaflı konuların sulh yoluyla çözümlenmesi, küçük tutarlı bazı alacakların kayıtlardan silinmesi ve tabii afetlerin verdiği hasarların giderilmesine katkıda bulunulması gibi amaçlarla düzenlemeler yapılabilmekte ve bu suretle anılan alacakların Hazineye bir an önce intikalinin temin edilmesi amaçlanmaktadır.

Bununla birlikte, mükelleflerimizin borçlarını ödemelerinin kolaylaştırılmasına yönelik 6183 sayılı Kanun kapsamında amme alacağına 36 aya kadar tecil ve taksitlendirme yapılabilmektedir.

Vergi türlerinin yıllar ve aylar itibarıyla tahakkuk ve tahsilat bilgileri ise, "<https://muhasebat.hmb.gov.tr/merkezi-yonetim-butce-istatistikleri>" adresinde yayımlanmakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır.

Öte yandan, Bakanlığımız tarafından yürütülen Hazine destekli kefalet sistemi (Sistem) ile, KOBİ'lerimiz öncelikli olmak üzere finansmana erişim sorunu yaşayan işletmelere güncel ekonomik ihtiyaçlar doğrultusunda destek sağlanmaktadır. Sistem kapsamında halihazırda 17 adet destek paketi yürürlükte olup, söz konusu destek paketleri kapsamında Kasım ayı sonu itibarıyla 98,7 milyar TL kefalet karşılığı 113,7 milyar TL kredi kullanılmıştır. Halihazırda kullanılabilecek 63,6 milyar TL kefalet karşılığı 77,1 milyar TL kredi imkânı bulunmaktadır. İlgili mevzuat ve söz konusu paketlerde belirlenen şartların karşılanması halinde işletmeler anılan desteklerden faydalanabilmektedir.

İhracatı Geliştirme A.Ş. ve Katılım Finans Kefalet A.Ş. aracılığıyla 41 milyar TL kefalet limitli 50 milyar TL tutarında kredi paketi devreye alınmış, Kredi Garanti Fonu (KGF) üzerinden imalatçı KOBİ'lere toplam 30 milyar TL kredi imkânı sunulmuştur. KOBİ'lere uygun şartlarda finansman desteği sağlamak amacıyla azami 36 ay vadeye kadar 6 ay ödemesiz 30 milyar TL tutarında TOBB Nefes Kredileri kullanılmıştır. Finansman desteğinin sürdürülmesi kapsamında başlatılan 25 milyar TL'lik TOBB Nefes Kredileri ikinci paketinin kredi hacmi 50 milyar TL'ye yükseltilmiştir.

Bununla birlikte, 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi ve Kâr Payı Destekli Fon Kullanılmasına Dair Kanun çerçevesinde, T. Halk Bankası A.Ş. (Banka) tarafından esnaf ve sanatkârların finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanmasını teminen 2002 yılından itibaren Hazine faiz destekli krediler kullanılmaktadır. Banka aracılığıyla esnaf ve sanatkârlara kullanılan bu kredilere cari faiz oranları esas alınarak %50 indirim oranı uygulanmakta olup indirim nedeniyle oluşan fark Bakanlığımız bütçesinden karşılanmaktadır.

Ayrıca, KOSGEB tarafından yürütülen 13 aktif destek programı bulunmaktadır. Bu programlar arasında Girişimci Destek Programı, Dijital Dönüşüm Destek Programı, Stratejik Ürün Destek Programı, TEKMER Destek Programı, Küresel Rekabetçilik Destek Programı, Kapasite Geliştirme Destek Programı, İstihdamı Koruma Destek Programı ve YÖNDE Destek Programı yer almaktadır.

KOSGEB desteklerinden yararlanan KOBİ sayısı, 2003-2025 ekim döneminde yaklaşık 1,4 milyona ulaşmıştır. Destek tutarı reel olarak 281 milyar TL'ye yükselmiştir. 2024 yılında KOSGEB tarafından 27 bin 600 esnaf ve 2 bin 400 tacir olmak üzere toplam 57 bin işletmeye 13,3 milyar TL destek sağlanmıştır. 2025 yılında 40 bin 472 KOBİ'ye 12 milyar 325 milyon TL destek verilmiştir.

Bunların yanı sıra, 2 bin 367 KOBİ'nin 9 milyar TL tutarında yeşil sanayi yatırımı KOSGEB aracılığıyla desteklenmektedir. Ayrıca, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'ndan sağlanan 300 milyon avro tutarında kaynak, KOBİ'lerin dijital dönüşüm projelerine yönlendirilmektedir.

Öte yandan, 2025 yılı Ekim ayı itibarıyla bankacılıkta toplam tahsili gecikmiş alacak (TGA) oranı tarihsel ortalamanın altında seyretmektedir. Ticari kredilerde TGA oranı ise yüzde 1,9 olup tarihsel ortalamanın altında gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, Hazine borçlanma stratejileri makroekonomik dengeleri gözeterek para ve maliye politikalarıyla uyumlu, sürdürülebilir, saydam ve hesap verilebilir bir borçlanma politikası izlenmesi; finansman ihtiyaçlarının, iç ve dış piyasa koşulları ve maliyet unsurları göz önüne alınarak belirlenen risk düzeyi çerçevesinde, orta ve uzun vadede mümkün olan en uygun maliyetle karşılanması ilkeleri esas alınarak uygulanmaktadır. 31 Ekimde duyurulan yıllık Hazine Finansman Programı da söz konusu ilkeler çerçevesinde, 2026-2028 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program ile merkezi yönetim bütçesi öngörülleri ve borç itfaları gözetilerek hazırlanmıştır. Hazine nakit işlemleri bütçe ve borçlanma politikaları ile uyumlu şekilde yürütülmektedir.

2003 yılından beri kararlılıkla uygulanan stratejik ölçütlere dayalı borçlanma politikası sayesinde, AB tanımlı genel yönetim borç stokunun gayri safi yurt içi hasılaya (GSYH) oranı 2025 yılı ikinci çeyreği itibarıyla yüzde 24,1 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu oran Maastricht kriterinin (yüzde 60) oldukça altında bir seviyededir.